

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบหาความสัมพันธ์ (correlational descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้สึกไม่แน่นอน การสนับสนุนทางสังคม และวิธีการเผชิญความเครียดของผู้ปกครองเด็กป่วยโรคมะเร็ง รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกไม่แน่นอนกับการสนับสนุนทางสังคม และความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกไม่แน่นอนกับวิธีการเผชิญความเครียดของผู้ปกครองเด็กป่วยโรคมะเร็ง

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองเด็กป่วยโรคมะเร็ง ที่เด็กมีอายุระหว่าง 1 –14 ปี และเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ และโรงพยาบาลลำปาง ตั้งแต่เดือนสิงหาคมถึงเดือนตุลาคม พ. ศ. 2546 จำนวน 100 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ (1) แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กป่วยโรคมะเร็งและผู้ปกครอง (2) แบบประเมินการรับรู้ความรู้สึกไม่แน่นอนของผู้ปกครองของมิเชล (Mishel, 1983) โดยการแปลย้อนกลับ หากค่าความเชื่อมั่นได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.88 (3) แบบประเมินการสนับสนุนทางสังคมที่สร้างขึ้นตามแนวคิดการสนับสนุนทางสังคมของเฮาส์ (House as cited in Brown, 1986) ของปิยะนันท์ ลิ้มเรืองรอง (2540) ซึ่งผู้วิจัยปรับภาษาให้เหมาะสมกับผู้ปกครองเด็กป่วยโรคมะเร็ง หากค่าความเชื่อมั่นได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.86 (4) แบบประเมินวิธีการเผชิญความเครียดของจาโลวิตส (Jalowiec, 1988) ที่แปลเป็นภาษาไทยโดยปราณี มิ่งขวัญ (2542) ซึ่งผู้วิจัยปรับภาษาให้เหมาะสมกับผู้ปกครองเด็กป่วยโรคมะเร็ง หากค่าความเชื่อมั่นได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.76 หลังจากนั้นนำแบบประเมินไปดำเนินการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติโดยการแจกแจงความถี่ หากค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความถี่สัมพัทธ์ และหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกไม่แน่นอนกับการสนับสนุนทางสังคม และความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกไม่แน่นอนกับวิธีการเผชิญความเครียด โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ปกครองเด็กป่วยโรคมะเร็งเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 99.0) มีความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วยของบุตรโดยรวมอยู่ในระดับที่ไม่สูง (ระดับปานกลาง ร้อยละ 60 และ ระดับต่ำ ร้อยละ 33) ผู้ปกครองร้อยละ 64.0 และ ร้อยละ 33.0 มีความรู้สึกไม่แน่นอนด้านความคลุมเครือเกี่ยวกับสถานะความเจ็บป่วยของบุตรอยู่ในระดับปานกลางและต่ำตามลำดับ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ (ร้อยละ 78.0) มีความรู้สึกไม่แน่นอนด้านความไม่ชัดเจนในคำอธิบายเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของบุตร และด้านการขาดข้อมูลเกี่ยวกับความเจ็บป่วยและการรักษาอยู่ในระดับต่ำ แต่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76.0) มีความรู้สึกไม่แน่นอนด้านการไม่สามารถทำนายการดำเนินและการพยากรณ์ของโรคอยู่ในระดับสูง

2. ผู้ปกครองเด็กป่วยโรคมะเร็งทั้งหมด ได้รับการสนับสนุนทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและมาก โดยที่ร้อยละ 58 ได้รับการสนับสนุนทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้ปกครองส่วนใหญ่ ได้รับการสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์ในระดับมาก (ร้อยละ 73.0) และได้รับการสนับสนุนทางสังคมด้านการประเมินคุณค่าอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 79.0) และผู้ปกครองมากกว่าครึ่งหนึ่ง ได้รับการสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารและด้านทรัพยากรอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 57.0 และ ร้อยละ 53.0 ตามลำดับ)

3. ผู้ปกครองเด็กป่วยโรคมะเร็ง ใช้วิธีการเผชิญความเครียดทั้ง 3 วิธี คือ วิธีเผชิญกับปัญหา วิธีแก้ปัญหทางอ้อม และวิธีจัดการกับอารมณ์ โดยใช้วิธีเผชิญกับปัญหามากที่สุด (คะแนนสัมพัทธ์ = 0.44) และใช้วิธีจัดการกับอารมณ์น้อยที่สุด (คะแนนสัมพัทธ์ 0.22)

4. ความรู้สึกไม่แน่นอนมีความสัมพันธ์ทางลบกับการสนับสนุนทางสังคมโดยรวมของผู้ปกครองเด็กป่วยโรคมะเร็งในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.40, p < .01$) และมีความสัมพันธ์ทางลบกับการสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์ ด้านการประเมินคุณค่า และด้านข้อมูลข่าวสารในระดับต่ำและปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.27, -.27, -.42$ ตามลำดับ, $p < .01$) แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนทางสังคมด้านทรัพยากร ($r = -.18, p > .05$)

5. ความรู้สึกไม่แน่นอนไม่มีความสัมพันธ์กับวิธีการเผชิญความเครียดของผู้ปกครองเด็กป่วยโรคมะเร็งทั้ง โดยรวมและรายด้าน ($r = -.89, -.08, -.13, -.11, p > .05$)

ข้อจำกัดในการทำวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความรู้สึกไม่แน่นอน การสนับสนุนทางสังคม และวิธีการเผชิญความเครียดของผู้ปกครองเด็กป่วยโรคมะเร็ง ที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก โรงพยาบาลเชียงใหม่

ประชาชนเคราะห์ และโรงพยาบาลลำปาง ดังนั้นผลการศึกษานี้จึงนำไปใช้ได้เฉพาะกลุ่มผู้ปกครองเด็กป่วยโรคมะเร็งที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในส่วนภูมิภาค

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ผลการศึกษานี้เป็นแนวทางสำหรับพยาบาลในการประเมินความรู้สึกไม่แน่นอน การสนับสนุนทางสังคม และวิธีการเผชิญความเครียดของผู้ปกครองเด็กป่วยโรคมะเร็ง และหาแนวทางในการลดความรู้สึกไม่แน่นอนของผู้ปกครองเด็กป่วยโรคมะเร็ง โดยส่งเสริมให้ผู้ปกครองเด็กป่วยโรคมะเร็งได้รับการสนับสนุนทางสังคมมากขึ้นหรือวิธีอื่นๆ

ด้านการศึกษา ควรให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาพยาบาลที่มีการผสมผสานเนื้อหาที่เน้นถึงความสำคัญของความรู้สึกไม่แน่นอน การสนับสนุนทางสังคม และวิธีการเผชิญความเครียดของผู้ปกครองเด็กป่วยโรคมะเร็ง เพื่อให้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจ และเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการให้พยาบาลเด็กป่วยโรคมะเร็งและผู้ปกครองได้อย่างครอบคลุม

ด้านการวิจัยการพยาบาล ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาความรู้สึกไม่แน่นอน การสนับสนุนทางสังคม และวิธีการเผชิญความเครียดของผู้ปกครองเด็กป่วยโรคมะเร็งในประเด็นอื่นๆ และศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความรู้สึกไม่แน่นอนและวิธีการเผชิญความเครียดของผู้ปกครองเด็กป่วยโรคมะเร็งต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความรู้สึกไม่แน่นอน การสนับสนุนทางสังคม และวิธีการเผชิญความเครียดของผู้ปกครองเด็กป่วยโรคมะเร็งระยะยาวตั้งแต่เด็กเริ่มได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคมะเร็ง ระยะได้รับการรักษา ระยะโรคสงบ ระยะโรคกลับเป็นซ้ำ เป็นต้น เพื่อให้ได้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางหรือรูปแบบในการช่วยเหลือที่เหมาะสมกับปัญหาและความต้องการของผู้ปกครองเด็กป่วยโรคมะเร็ง

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้สึกไม่แน่นอน และวิธีการเผชิญความเครียดของผู้ปกครองเด็กป่วยโรคมะเร็ง